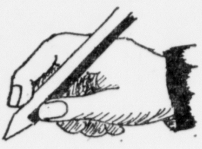

B
R
Ø
V

Tryggleiki í ferðsluni

Harri blaðstjóri! Tað er bæði gott og neyðugt, at fólk sum ferðast, vísa á tey brek sum eru við okkara strandfaraskipum, so at hesi kunnu verða rettað og tryggleikin í ferðsluni okkur. Soleiðis hevur mangan verið skrivað um landgongdina á »Smyrh«, sum nú er gjord soleiðis, at hon ikki skuldi verið teimum ferðandi til vanda.

Eg filist á, at slíkar atfinningar næstan bara verða settar fram tá tað snýr seg um tað almenna, men tað er rímuligt, at tey krøv ið verða sett tí almenna, eisini verða sett privatum fólguum ið røkja slíka sigling.

Undirritaði ferðast mangan við »Trónd«, og er alt gott at siga um hetta skip og somu leiðis er »betjeningin« góð, manningin er til reiðar at hjálpa ferðafólkunum umborð og í land, men tað er eitt brek, at hetta skip ikki hevur eina landgongd. Havi tveir ferðir verið vitni til óhapp av hesi orsök. Fyrru ferðina í Runavík, tá ein smádrongur ikki rakk lopið av skipinum og inn á bryggjuna, hann fekk annað beini í klemmu millum skipið og bryggjuna. Seinnu ferðina í Havn seinasta hósdeg, tá ein utlendsk dama var áhalsin og fór við báðum beinum niður ímillum, tífetur fekk daman ikki meín.

Tað er at vóna, at felagið, ið røkir hesa sigling, vil bota um tryggleikan í ferðsluni við eini tiltrondari landgongd til skipið.

Ferðamaður.

Hóast heimur in mótmælir

Hann skal takast av døgum, tí hann vann valið

Undir mótmælum frá øllum heiminum er eysturbengalski leiðarin og floksformaðurin i Awamiflokkinum, Mujibur Rahman ákærður við ein hernaðardómstól, onkustaðni í Vesturpakistan. Rættarfundir eru fyri afturlætum hurðum.

Rahman verður ákærður fyri at hava íbirt stríð í Pakistan. Er hann sekur (hvat uttan ívað er endamálið við rættarfundinum fyri læstum hurðum) kann dómur koma at ljóða: deyðarevsing ella livlangt fongsul.

Teir kunnu drepa meg

Hetta er ikki fyrstu ferð at Mujibur Rahman er dómur. Hann hevur áður staðið millum bretskar og pakistanskar dómárar, har hann hevur tiggja ár stíð í enskum hjálandfongslugl og í fongslum hjá pakistanska herinum.

— Lat herin bara seta meg fastan. Eg havi ongan at verja meg. Tað eru teir ið hava vápnini. Teir kunnu drepa meg. Teir kunnu eisini drepa familju mína; men eitt skulu teir vita, at teir ikki forir fyri at drepa andan hjá 78 milj. fólku. Fólkið stendur aftanfyri meg og vil doyggja fyri mín rett. Hóast teir hava vápnini, vilja teir ongantíð fáa frælsisrøddina at tagna á bengalska fólkinum.

Hetta vóru orðini hjá Rahmans. Hetta segði hann stutt fyri at hann varð tikið í Dacca, eftir at vesturpakistanarar hovdu hertið byin 25. mars í ár. So hendi tað, at 200.000 vórðu dripin og 6 milj. tóku til rýingar til indiska landspartin Vesturbengalia.

Kom uppí politikk 17 ára gamal

Mujibur Rahman er 51 ára gamal og kemur úr eini miðalstættar familju í Bengalia.

Hann var bert 17 ára gamal, tá hann kom sær upp í politikk.

— Muhammedanarar vóru fæloyngar og hinduarar vóru í yvirstættini og livdu sum góðseigarar.

Hann fekk prógv við muhamedanska háskulan í Calcutta; men eftir sundurbýtingina av Pakistan flutti hann til Dacca, har hann lærði jura. Hann kom beinanvegin í móttøðu til nýggja stýrið í Pakistan, ið vildi noyða eysturpakistanarar at tosa urdu sum alment mál, og hetta elvdi til tjóðskapar-rørsluna í Bengalia.

Tað var hetta málstríð, ið elvdi til at Rahman var settur fastur á fyrsta sinni av sínu egnu, og var hann dómur at sita í 2½ ár í fangatoppi. Hetta hendi í 1952.

Undir hesum umstøðum var Awamiflokkurin stovnaður, og meðan Rahman sat fastur var

hann valdur til skrivara í flokkinum. Síðani tá hevur liv hansara verið ut og inn gjøgnettarholir og fongsul.

Fyri tveimum árum síðani var hann ákærður fyri at hava verið við í eini samansvørging, hvørs endamál var at loysa bengalska landslutin í Pakistan. Hann noktaði seg sekan og segði, at hann sum leiðari av Awamiflokkinum ikki var limur av tí bólkinum ið vildi kollvelta stjórnina. Flokkur hansara vildi hava sjálvstýri, har uttanríkis- og verjupolitikkin skuldi vera hin sami, men ikki loysing. Hann var tí leysgivin og ákeran var tikin aftur, men ikki politiska áskoðan hansara.

Tær seks greinirnar

Í skrá síni krevur hann:

1. Pakistan skal hava eina sambandsstýrisskipan við einum tingi ið er valt av sjálvum fólkinum.
2. Henda sambandsstjórn skal bert hava eftirlit við verju- og uttanríkispolitikkinum og lata allar aðrar spurningar til stjórnirnar í eystaralandspartinum og í teimum fyra vestaru.
3. Fyri at stóða peningahugsanum frá Eystur- og Vesturpakistan, eigur serligt skatta eftirlit og serlig valutaskipan at verða framd.
4. Sambandsstjórnin skal hava ein part av skattainntøkuni til at gjalda útreiðslur sínar við, men skal ikki sjálf standa fyri skattainnkrevjngini.

Mujibur Rahman

5. Hvor av landsportunum skal kunna hava handilsavtalur uttan uppleggjan og eisini hava fult eftirlit við valutaspurningunum.
6. Landspartarnir skulu eisini hava rett til ein heimaher.

Hin lagnutungi valsigurin

Tað var við hesi skrá, at Awamiflokkurin luttók í valinum til pakistanska tjóðartingið hin 7. desember í fjór. Mujibur Rahman fekk 167 sessir í Eysturpakistan av teimum 169. Hann hevði sostatt fingið stóran meiriluta, tá ið pakistanska tjóðartingið telur 313 sessir. Eftir parlamentariskum reglum átti Rahman at verið stjórnarleiðari í Pakistan.

Skráin hjá Mujibur Rahman má hava gjørt tað, at stjórnin og generalarnir hava tikið knívin og sett hann á barkan hjá Eysturpakistan tá Pakistan fekk sjálvstýri og teir hava ikki vilja havt eina demokrat-

iska stýrisskipan. Síðani hevur Eysturpakistan verið stýrt sum eitt hjáland hjá Vesturpakistan.

Ræðuligt blóðbað

Kravið um uppbyggjan av einum frælsum Bangla Dech, var undir álvarsomum mótmælisgongum í Dacca og øðrum býum eftir at Yahya Kahn forseti ferð eftir ferð hevði sett undantaksskipanir í verk í Eysturpakistan.

Rahma stóð ikki aftanfyri hetta loysingartilak, men royndi at fáa ofriðin at tagna, sum var kyknaður upp av Kahn-stýrinum. Tiltøk Rahmans vóru at fáa eitt aðalverkfall í gongd. Tað eydnaðist honum ikki at halda skil á stóðini. Hin 25. mars í ár fór so Vesturpakistanski herurin í gongd við einum ræðuligum blóðbaði, sum ikki enn er endað. Tað er við hesum í huga, at ein skal siggja dulda sakarmálið imóti Mujibur Rahman. J. F. N.

Jú, tað var avtøkan av jólaheilsunum

Undir yvirskriftini — »sum flokkurin hevur verið í andstøðu og mesti denturin leggjast á tey valskeið har flokkurin hevur verið við í landsins stjórn. Tá hevur hann sum partur av stjórnini havt møguleikar til at fremja partar av síni stevnuskrá.

Vit minnst sjálvandi hvørji mál tjóðveldisflokkurin undir agitation hevur lagt mesta dent in á, og fara tí at kanna eftir, hvat bleiv gjørt undir tjóðveldislandsstýrinum, fyri at loysa færoyingar úr donskum hafti, fyri at reka hervaldið av landinum, fyri at avtaka deyðarevsingina og verndarskylduna, fyri at fáa sjóverjuna og skulan á færoyskar hendur, fyri at fáa færoyskt pass, fyri at yvirtaka uttanríkstænastuna, fyri at avtaka fólkatingsessirnar og fyri at broyta stjórnarskipanina.

Tá mestast skal um, hvussu ein flokkur hevur hildið sína stevnuskrá, má siggjast burtur frá teimum valskeiðum har

flokkurin hevur verið í andstøðu og mesti denturin leggjast á tey valskeið har flokkurin hevur verið við í landsins stjórn. Tá hevur hann sum partur av stjórnini havt møguleikar til at fremja partar av síni stevnuskrá.

Vit minnst sjálvandi hvørji mál tjóðveldisflokkurin undir agitation hevur lagt mesta dent in á, og fara tí at kanna eftir, hvat bleiv gjørt undir tjóðveldislandsstýrinum, fyri at loysa færoyingar úr donskum hafti, fyri at reka hervaldið av landinum, fyri at avtaka deyðarevsingina og verndarskylduna, fyri at fáa sjóverjuna og skulan á færoyskar hendur, fyri at fáa færoyskt pass, fyri at yvirtaka uttanríkstænastuna, fyri at avtaka fólkatingsessirnar og fyri at broyta stjórnarskipanina.

Men vit koma til tað úrslit, at við hesi mál bleiv als einki gjørt. Hvat man so verða orsøkin til niðurstøðuna hjá Árna???

— — — Vit hugsa okkum vel um eina lotu — — — Jú, størmálið mikla hovdu vit gloymt, hitt mikla bragðið, — avtøkan av jólaheilsunum — er sjálvandi grundarlagi undir niðurstøðuni hjá Árna. Tað fyra ára skeiðið tjóðveldisflokkurin sat í landsstýrinum brúkti hann til at avtaka ter færoysku jólaheilsurnar úr Danmark og tí er hann sjálvandi tann flokkurin, ið nærmast hevur hildið sína stevnuskrá. Vinarligast fyrigjev okkum, at vit í fyrstuni vóru vantrúgvandi, men nú trúgva vit sjálvandi, tí øll góð og skikkiliga børn trúgva jú uppá jólamannin.

FØROYA

BANKI

Føroya Banki